

Indonesië

Moeder
Dominico
Willems

Moeder Dominico (Willems), wier brief wij in het februari-nummer al aankondigden, wenst ons allen alsnog een Zalig Nieuwjaar. Ze zou al wel eerder geschreven hebben, wanneer niet de geruchten de ronde hadden gedaan, dat het postverkeer tussen Indonesië en ons land stil gelegd zou worden. Begin januari ontving ze echter nog "Hier en Ginder" en dat gaf de briefschrijfster weer moed. Ze dankt hartelijk voor het verjaardagscadeau, dat evenwel bijzonder lang onderweg geweest moet zijn. Haar verjaardag heeft zij n.l. gevierd in augustus en het pakje met de kaas arriveerde half januari. Ze schrijft daarover:

"Jullie hebben wel een goeie keus gedaan. Sigaren en sigaretten zijn beter voor de missionarissen en bovendien woont in Kudus de sigarettenkoning van Indonesië en hij zou, als we er om vroegen, ons zeker wel van 'n rokertje voorzien. Stuur ons maar liever kaas.

Hier en Ginder komt hier eind of begin van de maand trouw aan en wordt in één adem doorgelezen, al schreeuwen de babies nog zo hard!

In onze polikliniek zijn in 1960 ongeveer 16.000 patiënten geweest voor behandeling en in onze kraamkliniek 235 babies geboren, dus we hoeven niet vaak stil te zitten!"

Aldus Moeder Dominico.

We hopen maar, dat de post regelmatig zal blijven gaan, zodat we elkaar de nieuwtjes van Hier en Ginder kunnen uitwisselen.

Paas- en Passiespel...

In het mei-nummer van het vorig jaar hebben we vermeld, dat in Hernen door 31 scholieren een Passie- en Paas-spel werd opgevoerd. Nu wil pater Buijs ook zo'n spel laten opvoeren onder leiding van de zusters aldaar. Hij heeft ons gevraagd hem de tekst te sturen, dan zal hij deze vertalen. Maar..... na informaties in Hernen, bij de kape-laan, die momenteel in Venray verblijft, bij de "Bazuin" in Nijmegen, welke het spel uitgegeven heeft, is nergens de volledige tekst te krijgen. Wie kan er ons nog aan helpen ?? We wachten er op.

Voor dit jaar is het wel te laat, maar voor het volgend jaar zal pater Buijs er ook wel mee tevreden zijn.

Philippijnen

Pater
van Huisseling

-10-

"Al voor de tweede keer heb ik het nieuws van "HIER" gehad en ik hoef niet te zeggen, zelfs als een halve outsider, hoe welkom dit was. Mag ik zo onbescheiden zijn om eerst een klein à propootje in te lassen i.v.m. dat outsider zijn. In het verloop van deze brief en de volgende zal ik dit woord niet meer gebruiken, maar mochten er zijn -en dit is te verstaan- die me niet geïnsideerd krijgen, vraag dan de hulp van een van de redactieleiden en ik word van een massa zorgen verlost."

U ziet het, lezers, we hebben hier te doen met een halve Bergharenaar, de Diedense Pater van Huisseling, die we al eerder in ons blad vermeld hebben. We laten hem verder zelf aan het woord:

"De gelegenheid doet zich te mooi voor om haar niet te gebruiken en daarom een tweede à propos mijn hartelijke dank aan allen, die op een of andere manier hebben bijgedragen in de prooi van een vertrekend missionaris. Vrienden, die nog steeds met loten zitten, de trekking is voorbij! Maar ik ga U helpen de loten op een aangename manier weg te gooien door het decor hier te beschrijven en U zult zien, dat het goed besteed is. Het nieuws van Hier is niet het nieuws van Ginder!"

De 16e december kwam ik in Manilla aan na een vlucht van 20 uren. Dit ging met een vaartje van 960 km. per uur en tot mijn spijt zo vlug kan ik niet typen, met moeite kon ik zo vlug kijken. Tien dagen verbleef ik op het adres, dat is vermeld in het januari-nummer. Daar ligt een tweede noviciaat, een vormingshuis voor de groentjes, die aankomen in de missie om zich toe te leggen op de taal en gewoonten van de bevolking. En iets dat ik altijd al heb gedacht, dat een tweede noviciaat voor me overbodig is (het heilige loopt er soms en vooral hier met straatjes af) schijnt nog waar te zijn ook. Na zegge en schrijve één les werd me 8 dagen vacantie gegeven, omdat er een benoeming op komst was en dit is Tubao geworden!"

Daar zit dan dus pater van Huisseling en we laten hem nu wat met rust om hem van de schrik te laten bekomen. De toestand van dat missiegebied is n.l. alle behalve rooskleurig en dat laten we hem de volgende keer maar eens netjes zelf vertellen.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Foto's Pater van Haandel

"Het is beslist half zo erg", zouden we pater van Haandel willen antwoorden als hij schrijft. "Ik heb de indruk, dat jullie enorm veel voor ons doen." Wij hopen, dat al wat er nu gedaan wordt, nog slechts een begin is van wat komen gaat, maar alles moet zijn tijd hebben.

Vijf dagen na zijn verjaardag ontving pater van Haandel het verjaardagspakketje en daarmee was hij geweldig in zijn schik. Hij uit zich als volgt:

"Bij het opdragen van de H.Mis vergeet ik jullie niet, in afwachting tot het ogenblik, dat ook wij jullie eens goed in de bloemetjes kunnen zetten. --Wacht dan tot het zomer is, dan zijn de bloemen niet zo duur...red.-- Zoals jullie het wel van thuis zullen weten, maak ik het God zij dank steeds goed. Ook mijn werk is niet veranderd. --We hebben ook de foto's bij pater van Haandel thuis gezien. Ons oordeel: 'n Lange baard zit er nog niet aan. red.--

Met Pasen hebben we 'n goeie 15 gedoopten, maar nieuwe doopleerlingen hebben we praktisch niet. De grootste verandering sinds m'n laatste brief is wel, dat we nu zusters hebben, 3 "Zusters Dominicanessen van het platteland", die nu de taal aan het leren zijn."

Even rustig mee doorgaan. We komen wel weer terug.

Pater Buijs

De vorige maand onderbroken pater Buijs geven we weer het woord.

"Tijdens mijn week vakantie, na de jaarlijkse retraits, ben ik naar de wildreservaten geweest. Daar kun je smullen van Gods vrije natuur. Ik heb er weer van alles gezien en op zeer korte afstand, maar niet achter tralies, zo vlak voor je: leeuwen, olifanten, ik heb zelfs het klein van een neushoorn geboren zien worden. De moeder kreeg lucht van ons, maar wij hadden ieder 'n goede boom uitgezocht om er in te klimmen als het er nauwde. Volgend jaar hoop ik naar Nyassaland te gaan zien, waar de zusters van de Godd. Voorzienigheid gevestigd zijn. Dan zullen ze onderhand wel ingeburgerd zijn!"

Tot slot dankt pater Buijs allen die schreven. Ieder krijgt nog antwoord, maar er kan wat geduld bij nodig zijn.

Pater van Oss

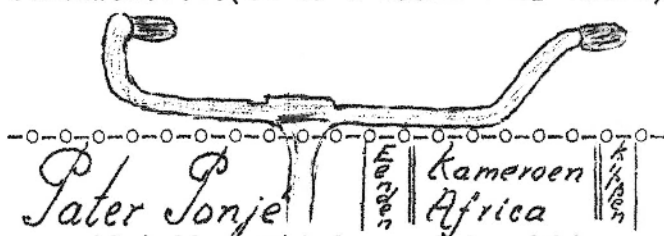
-11-

De door Australië zwervende pater van Oss, is er zichzelf wel van bewust, dat hij een snoever is, lees maar:

"Zojuist heb ik voor het eerst na twee maanden m'n nieuwe volkswagen een wasbeurt gegeven. Dat kan nu, omdat ik van maandag tot zaterdag vakantie heb genomen. En een brief schrijven voor Hier en Ginder dat kan nu ook om dezelfde reden.

Wel sneu voor de heren missionarissen, dat ik al meteen begin te snoeven over een tweede nieuwe wagen in twee jaar tijd, terwijl zij zoveel moeite hebben om aan een tweedehands wagentje te komen. Maar troost U, eerwaarde heren, onder de smorende Surinaamse zon moesten mijn zweetdruppels indertijd ook het stof onder mijn fietsbanden neerslaan en evenals in Africa lukt dat daar ook maar matig!"

Laat ons nu die zweetdruppels aanschouwen.....(en er 1 maand over doen.)

Al hebben wij deze winter bijna geen sneeuw gezien, we willen het toch over sneeuw hebben en gaan daarvoor naar.... Africa naar pater Ponjé:

"Jullie hebben natuurlijk het idee, dat Africa heet is, maar op de top van de Kameroenberg zien we nog al eens sneeuw. Langs de zee en in de lager gelegen gedeelten het land in is het heet, 80 tot 90 graden Fahrenheit in de schaduw is heel gewoon, maar verder naar het Noorden tussen 5000 en 7000 voet hoog daalt dezelfde temperatuur 's nachts tot 40 graden of iets lager. Als je 's morgens opstaat heb je het idee of het heeft gevoren en je loopt in je handen te wrijven. Het kan er dus koud zijn, maar zowel aan koude als aan hitte raak je gewend. We zitten nu in het droge seizoen tot na juni. Daarna regent het tot november, het is steeds mistig en de zon is bijna nooit te zien. Ondanks de droge tijd regent het gemiddeld per jaar meer dan waar ook ter wereld, 10 meter zelfs in één plaatsje. Hier in Soppo 2 tot 3 M. Onze bisschop zei: "Er valt hier zoveel water, dat zelfs de eenden er nog rheumatiek van krijgen!" --En de kippen?? Beter bestand??....red.

Wist U

Hernani - DSZ 3-6 (??.)

dat de "OLBRUG" vanaf 27 februari j.l. voor het grotere verkeer is gesloten?

dat de werkzaamheden aan de nieuwe brug minstens 'n paar maanden in beslag zullen nemen?

dat op 16 feb. de mist zo dicht was, dat iemand uit Herhen er zijn fiets tegenaan kon zetten?

dat de schoonmaakwoede zich reeds van vele vrouwen meester heeft gemaakt?

dat er in de maand februari weer heel wat gevoetbald is?

Hernani - Uni 0-1 (geen commentaar)

Echteld - Uni 3-7 (mooi)

D.B.V. - Hernani 6-1 (oei)

Ewijk - Uni 3-3 (best)

Wamel - Hernani 0-1 (bravo)

dat UNI betekent Uitspanning Na Inspanning? UNI - DBV 1-1 (mager..)

dat dank zij de grote activiteit van de plaatselijke E.H.B.O. Bergharen-Herhen-Leur, men op maandag, 27 maart weer gelegenheid heeft bloed af te staan voor het Rode Kruis (?! in Dorpshuis)

dat februari de warmste februari van deze eeuw is geweest?

Pougerlijke stand

GEBOREN:

3 feb. Pansier, Peter Wilh. Th. J.

vader P.A., moeder Elsen, A.W.

4 feb. Reuvers, Antonia P.J. Th. Bhrn.

vader Th.A., moeder Arts, Th.A.

6 feb. de Wildt, Elisabeth E. Eu. Hernen

vader J.F.M., moeder Peters, P.

16 feb. v. Workum, Henricus G. Hernen

vader A.P., moeder Jansen, M.

16 feb. Leijten, Anna Cl. J. Bergharen

vader J.M., moeder Peters, H.E.

24 feb. v. Woezik, Johanna G. P. Hernen

vader Ant. G., moeder Jansen, G. Th.

OVERLEDEN:

11 feb. wed. H. de Vaan-v. Bronkhorst,

93 jaar te Bergharen.

ONDERTROUWD:

4 feb. Nijhout, Petrus GJM, 27 j., Havelte

en Burgers, Maria J., 26 j., Bergharen

27 feb. Gerrits, Hendrikus J., 22 j., Wijchen

en Peters, Huberta ThM., 24 j., Leur.

GETROUWD:

9 feb. v. Deelen, Theodorus J.M. te Blst met

v. Heumen, Petronella J. te

Hernen.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Wat doet en wat kunt U doen voor de Memisa

(MEDISCHE MISSIE ACTIE)

Iedere maand gaan er 40 tot 50 pakketten naar Missieposten. Deze pakketten bestaan uitsluitend uit gaven, die men in natura ontvangt: zeep, verband, pleisters, baby-artikelen, luiers, brillen, baby- en kinderkleren, speelgoed, lakens, oud-linnen (voor verband), artsenmonsters en religieuze artikelen.

U kent deze artikelen. U hebt er breslist wel enkelen liggen, welke U kunt missen. Welnu dan: Onze E.H. B.O. afd. Bergharen, Hernen, Leur, zamelt ze graag in voor de missie. Ze worden dan naar de MEMISA in Rotterdam gezonden en deze zendt ze weer naar de missie.

Wie dergelijke artikelen heeft, laat dit maar even weten aan leden van de E.H. B.O. of Missiethuisfront en ze worden gehaald. De missie is er blij mee. U doet een goede daad. U helpt een hulpbehoevende medemens.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Pater Misael Kammerer en zijn bidprentje

De eerste brief, die de ouders van pater Verheijen in Rotterdam ontvingen, over het ongeluk van hun zoon, was van pater Kammerer. Gedeelten uit deze brief vindt U op de blz. 13 en 14 van dit nr.

Het is waarschijnlijk wel interessant ook iets te vertellen over deze pater Misael Kammerer.

Zijn naam herinnerende uit artikelen in de Kath. Illustratie hebben wij nadere gegevens gevraagd in Dordrecht, waar zijn ouders destijds woonden en waar in 1952 een lijkdienst voor hem werd gehouden en een bidprentje, dat wij bereidwillig ter inzage kregen, werd samengesteld.

En toch pater Misael Kammerer leeft nog! Op 2 aug. 1952 trok hij met enkele Papoea's als dragers naar de Ballymvallei. Na enkele weken keerden de dragers terug met het bericht, dat pater Kammerer was vermoord en verbrand door de inboorlingen, de Ndanis. U kunt hierover de artt. in de Kath. Illustratie van 26 sep., 14 en 28 nov. 1952 naslaan om het gehele verhaal te lezen.

Begin okt. 1952 werd echter bekend, dat pater Kammerer nog leefde en 29 okt. keerde hij op zijn missiepost terug.

In 1957 is hij in ons land op "vacantie" geweest. Hij heeft zich toen bijzonder ingespannen om een vliegtuig te krijgen voor de missie in Nieuw-Guinea, hetgeen ook is gelukt.

Het is wel toevallig, dat juist deze missie-pionier de brief voor pater Verheijen, de missieluchtvaartpionier, heeft geschreven.

Pater Verheijen

in Nieuw-Guinea

-13-

Ons eerste woord is natuurlijk voor pater Verheijen zelf. Van ganser harte: b e t e r s c h a p ! Wij hopen, dat Uw genezing voorspoedig zal verlopen en dat U geen enkel nadelig gevolg zult overhouden van de val. Wij hopen en bidden, dat God deze tijd van beproeving voor U zal bekorten. Daarbij wensen wij U toe veel sterkte en geduld. Al hebben wij natuurlijk geen ruggespraak met onze gehele lezerskring overal ter wereld kunnen houden, toch durven wij U de verzekering geven, dat wij deze wensen voor herstel en sterkte tot uitdrukking brengen namens allen HIER en GINDER. Moge dit een steuntje zijn in Uw moede rug.

Lezers, het ongeluk, dat pater Verheijen -de vliegende pater- op 3 feb. in Nieuw-Guinea trof, was veel erger dan we aanvankelijk durfden denken. Uit een brief van pater Kammerer, welke de fam. Verheijen in Rotterdam het eerst bereikte, vernamen we de volgende bijzonderheden: hersenschudding, schedelbasisfractuur, schouderfractuur, driedubbele kaakbreuk en daarbij een aantal in- en uitwendige kneuzingen. De klappen, die hij kreeg, verwerkte hij echter met verbeterden wilskracht. De militaire en medische colonnes, die eerst na een halve dag door de rimboe in Wagete (de plaats van het ongeluk) konden zijn, roemden eenparig de zwijgende moed, waarmee hij alle pijnen doorstond. De grootste zorg had hij niet over zichzelf, maar over zijn mede-inzittenden, die er eveneens ernstig aan toe waren.

Het schijnt -aldus getuigenverklaringen- dat de helft van de propeller in de lucht uit zijn sokkel is geschooten. Het vliegtuig viel van ongeveer 60 M hoogte neer en vlak voor de grond kreeg het nog een ruk, alsof de piloot het nog om wilde gooien. Bijzonder werd geroemd de buitengewone tegenwoordigheid van geest. In de enkele beschikbare seconden van de val wist pater Verheijen de benzinetoevoer af te sluiten en de motor af te zetten, waardoor wellicht groter onheil werd voorkomen.

Samen met pater Bruinsma hing hij na de val onderste boven in het toestel. Hij werd daaruit door toesnellende mensen bevrijd. De andere inzittenden werden er uit geslingerd. Pater Smits kwam er vrij goed af. Theo Janssen was er beroerder aan toe, omdat hij met zijn hoofd op een hout terecht kwam.

Kort na pater Kammerer schreef ook pater Januarius, de plaatsvervanger van mgr. Haverman. Aanvankelijk heeft onze missionaris het moeilijk gehad. Moeilijkheden bij het slikken vanwege bloeduitstortingen bezorgden hem enkele zware dagen. Maar hij overwon! Hij bleef steeds bij kennis en dank zijn geweldig doorzettingsvermogen en zijn nooit verminderende moed en humoristische inslag maakt hij nu weer grapjes over zijn toestand.

Onze militairen in Nieuw-Guinea zitten te ver van Biak om hem te bezoeken, maar Henk Derks heeft er al een afgevaardigde heen gestuurd, die intussen in ons land, in Malden, is teruggekeerd. Deze getuigde van een goede vooruitgang en van het gemak, waarmee pater Verheijen alles opneemt.

En ook de eerste brief van pater Verheijen zelf is binnen. In deze brief aan zijn ouders maakt hij weer grapjes over zijn gebroken kaak. Dit euvel bagatelliseert hij door te schrijven, dat hij er wel een sikske overheen zal laten groeien, tenminste...als er nog iets groeit.

In een brief van de andere pater, piloot Edmar Vergouwen, van dec. j.l., dus vóór de laatste val van pater Verheijen, die o.a. in de St. Jansklokken van 3 maart j.l. gedeeltelijk werd opgenomen, werd nog eens duidelijk geschilderd hoe moeilijk en riskant het vliegen op Nieuw-Guinea boven de rimboe met deze kleine vliegtuigjes wel is. Daarbij kunnen de piloten niet beschikken over de moderne vliegvelen met bijbehorende uitvoerige hulpmiddelen. Uit deze brief weten we ook hoe pater Verheijen -omdat pater Vergouwen tijdelijk niet kon vliegen- een tijd lang letterlijk het werk voor twee heeft gedaan en de weken voor Kerstmis dag aan dag boven de bergen en bossen van het rouzeneiland (zie de kaart op blz. 14) knorde om alle missieposten tijdig te kunnen bevoorraden.

Bij dit alles vraagt men zich toch af of wij hier in Nederland niet hopeeloos tekort schieten. Overal is geld en materiaal voor. Technisch staat men nergens voor stil. Machtige straalvliegtuigen landen en vertrekken dag en nacht op onze luchthavens. Ieder exemplaar kost miljoenen guldens. De meest geperfectioneerde hulpmiddelen staan de ervaren vliegers daarbij ten dienste, om van de duizende militaire vliegtuigen, waarmee de piloten onafgebroken oefenen voor oorlogsdoeleinden, maar helemaal te zwijgen!

Anderzijds moeten jonge enthousiaste paters nog enige jaren opofferen om hun vliegbrevet te halen en daarna aan het zijden draadje van geluk en de stevige hand Gods hun missionaristijd hoog in de lucht door te brengen, terwijl beneden hun arbeid voor de ontwikkeling en bekering van de Papoea ligt te wachten. Want ook op Nieuw-Guinea zijn er nog te weinig werkkrachten in de wijngaard des Heren.

Wij menen, dat voor het missioneringswerk op Nieuw-Guinea het vliegtuig onmisbaar is. Maar is het niet jammer, dat er geen burgerpiloten zijn om het vliegwerk op te knappen! En is het niet hemeltergend, dat ons rijke, welvarende Nederland niet méér en betere vliegtuigen beschikbaar kan stellen !!

Blijkbaar was een ongeluk van de omvang nodig om de aandacht hierop te vestigen. Het dagblad "De Tijd" meende, dat de regering hierbij ook steun zou moeten verlenen, zelfs de gehele vliegdiens verzorgen, omdat het missiewerk een belangrijk onderdeel is in de ontwikkeling van de Papoea.

Ook het weekblad "De Linie" van 25 feb. j.l. besteedde in een artikel onder de kop "De roep om meer organisatie, meer visie, meer verstand voor onze beste mensen" aandacht aan deze kwestie en vraagt zich af: "Kan hier niet op grootscheepse wijze verande-

ring in worden gebracht? Wie neemt hier eindelijk een internationaal initiatief om het volgend jaar als "vastenoffer" van ons, bevoorrechten, aan de bisschoppen van West-Europa en Noord-Amerika aan te bieden voor hun broeders in de wordende wereldkerk.."

➔ En toch... intussen is de eerste spontane daadwerkelijke hulp reeds onderweg... Een Nederlandse particuliere luchtvaartmaatschappij uit den Haag heeft op haar kosten een piloot met ervaring met vliegen in kleine vliegtuigjes boven onherbergzaam gebied naar Nieuw-Guinea gezonden ter vervanging van pater Verheijen tijdens diens herstelperiode. Is het niet prachtig !! HULDE !! Wie volgt ??

De MIVA, de organisatie, die de missionarissen aan fietsen, brommers, motoren, jeeps, motorboten en zelfs vliegtuigen tracht te helpen, heeft ook geen muntinrichting en mag ook geen bankbiljetten drukken. Haar inkomsten zijn vrijwillige bijdragen. Wie wil en kan helpen, het adres is:

MIVA

Herengracht 215 Amsterdam.
Giro 2722.

Terwijl wij dit schrijven ligt pater Verheijen in het ziekenhuis op het eiland BIAK, waarheen hij daags na het ongeluk is vervoerd, ongeveer 350 KM van de plaats van het ongeluk, Wagete. Wij wensen hem nogmaals sterkte en beterschap, ook voor zijn medegewonden.

